

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Vidéki városok helyzete.

Adósság, vagyon és pótdó.

Az alábbi kimutatás Magyarország vidéki városainak anyagi helyzetét tünteti fel.

Városok	adósság,	vagyon,	pótdó.
Kassa	7972660	11994694	64
Baja	1793080	2506090	69
Zombor	1648000	5488690	50
Temesvár	4847674	8983180	35
Kolozsvár	8069921	9036859	62
Debreczen	10445676	56629793	38.5
Ujvidék	1570000	4977237	60
Szeged	19605292	35607564	50
Selmeczbánya	1564000	2496099	78
Győr	6934490	9186436	58
Hmezővásárhely	2773282	4493695	66
Pécs	6640414	9726442	55
Sopron	6718000	6920854	62
Versecz	2697000	7918595	75
Komárom	2090000	3582817	83
Pancsova	2947000	2334688	80
Nagyvárad	7664600	10312276	47
Szabadka	7625000	35078935	53.3
Pozsony	9831201	13780862	80
Kecskemét	12574000	8678814	15
Marosvásárhely	2070000	1869650	83
Szatmár	3769000	8597565	84
Arad	6512610	7878385	61

Természetesen koronákban értendő a feltüntetett vagyon és adósság.

Ha kissé több figyelemre méltatjuk e kimutatást, mindjárt szembetűnő lesz az, hogy *Debreczen az ország*

leggazdagabb városa. A vagyona hatodfélszer is felülmúlja az adósságát és mégis a pótdó tekintetében Kecskemét, Pozsony és Temesvár után következik, holott minde városnak összesen csak felánnyi a vagyona, mint a dúsgazdag Debreczené, az adósságaik összege pedig harmadfélszer meghaladják Debreczenét.

Ha a lakosság számát tekintjük a vagyoni állapothoz viszonyítva, akkor is feltűnően előnyös Debreczen helyzete, holott minden tekintetben előbb vannak ezen városok Debreczennél. Mindhárom városban van csatornázás, vízvezeték, villanyvilágítás, *Debreczenben nincs.* Mindhárom városban a közigazgatási tisztviselők polgármestertől lefelé egészen az irodaszolgáig jobb díjazásban részesülnek, mint Debreczenben.

De különösen itt ki kell emelnünk Kecskemét városát. E színmagyar 54.000 lelket számláló városnak csak nyolcz és félmillió a vagyona, az adóssága pedig sokkal több, tizenkét és fél millió, a lakosság mégis *csak 15 százalékos pótdót fizet*, holott még tíz év előtt a pótdó a negyven százalékot is meghaladta. Akkor hívták meg az okos kecskeméti polgárok a

megüresedett polgármesteri állásra Kada Eleket, a jeles író, aki pár év alatt annyira rendezte a város anyagi viszonyait, hogy már az idei költségvetés tárgyalásakor kötelező ígéretet tett, hogy öt esztendő múlva *nem lesz pótdó* és amint Kada Eleket ösmerik a kecskeméti, tudják, *hogy a szavát be is fogja váltani.*

Hogy a debreczeni polgárság a város óriási vagyona mellett egyre több és több pótdót kénytelen fizetni, annak oka a közigazgatás maradi szellemében keresendő. A mi hatóságunk tud újabb adósságokat csinálni, de a közjövödelmek fokozásához már nem ért, legalább úgy nem, ahogy kellene.

Példaként állítjuk a debreczeni közigazgatás elé Kecskemét városát

Rostkowitz Arthur.

Békétlenkedik a Kossuth-párt.

A „Magyar Estilap“ írja, hogy a politikában ma ismét megindul a rendes és törvényes élet. A magyar politikáról nem tárgyalhatnak tovább illetéktelenül a delegációban; a küzdelem szintere visszahelyeződik az országgyűlési pártklubokba és a magyar képviselőházba.

A kormánypárt és az Ugron-párt már

Ekkor nagyon megharagudtunk rá, menjen a pokolba, ugyan mi szükségünk nekünk az a féle bolondságokra, mikor itt van a sok igazi jó, a tenisz, a szembekötő, a czicza, meg a sok sok előszámlálhatatlan kedves, jó játék és — vajas kenyér.

Azulán láttuk, hogy az intézet öreg tót szakácsnéjával barátkozott. Gondolom az jobban megértette, mint mi, hogy mi a szépség, mi a szerelem.

Ostende hires tengeri fürdőjében temérdeken keresik az élet örömeit. Nem is lehet rajta csodálkozni, mivel a tengeri fürdő minden szépsége, klimájának páratlan gyógyító ereje egyesül itt a mesterségesen előállított szórakozások minden kellemeivel, mit az emberi jólét fokozására csak kitalálhat az emberi elme.

A fényesen berendezett gyógyteremben a napnak minden órájában más más mulatság kínálkozik, a sétányon pedig a különböző különb öltözékek, minden nemzetiségű alakok jövés-menése, a tenger örökké változó tükre, úgy el szórakoztatják a szemlélődőt.

Inkább nap se lenne . . .

Inkább nap se lenne
 Ha éjnek kell lenni —
 Minek látni azt, kit
 Nem szabad szeretni.

Inkább ne lett volna
 Látásodban részem,
 Inkább éltem volna
 Örök sötétségben!

Ha nem maradhatok
 Melletted örökre —
 Minek láttalak meg
 Örök gyötrelmemre . . .

Vértessy Gyula.

Az aranyhaju Vénus.

Írta: Zih Sándorné.

Veisz Blanka már kis leány korában sem hasonlított természetében a vele egykoru gyermek leányokhoz. Külsőjében, magaviseletében mindig volt valami feltűnő. Na-

gyon gondosan bánt öltöztetével, hajával, melyet úgy kikefélgetett, elpróbálgatott különféle módon, hogy állana jobban arcához. Akkor aztán elibünk állott, suttogva, hogy valamelyik tanítónő észre ne vegye, megkérdezte:

— Ugye szép vagyok? . . .

Mi többi kis bamba leányok csudálkozva a kérdés különös voltán — ráhagytuk. Hiszen, hogy is ne csudálkoztunk volna az ilyen kérdéseken, mikor nekünk legkisebb gondunk is nagyobb volt annál, hogy azzal tődjünk, milyen szépek vagyunk. Olyan érthetetlen volt az nekünk, mint lehet az élet egyetlen örömteljes időszakát, az óra utáni szünetet, olyan haszontalanságra fecsérelni, mint hajkefélék, körömfényesítés, fogtisztítás, stb. mint ez a Blanka teszi, hiszen Uram bocssás untag elég ezekből naponta egyszer vezeteln.

Végtére már nagyon meguntuk a Blanka örökös faggatásait szépsége felől, hogyne, hisz egyszer-egyszer már azt is kívánta tőlünk, hogy játszunk Olimpust, majd ő lesz Vénus és mi könyörögjünk hozzá szépségért, szerelemért!

Mennyasszonyi kelengyék

és alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása

LÁM SANDOR
 üveg- és porcellán üzlete,
 DEBRECZEN, Placz- és Hatvan-utca sarok.

ma este értekeznek és mindkét értekezlet fontos lesz; a kormánypártban a miniszterelnök ismertetni fogja azokat a javaslatokat, amelyeket a Ház holnapi, legkésőbb szerdai ülésében szándékozik beterjeszteni és amelyekről az obstrukció leszerelését várja.

Az Ugron alias Szederkényi-párt ellenben már ma fog állást foglalni, miután előre tisztában van, hogy a tervezett javaslatok csak szintén jelentenek valamit nemzeti szempontból és érdemben nem nyújtanak semmit.

A Kossuth-párt bevárja a kilátásba helyezett javaslatok benyújtását és csak ezek ismerete után fog értekezletet tartani; de azt már ma is tudják, hogy a zászló- és czimerkérdésről és a katonai büntetőperrendtartásról a kormány teljesen hallgat, noha ezek benne vannak a szabadelvűpárt programjában is. *Ezért már most békétlenkedik a párt számos tagja és bizonyos, hogy a legközelebbi vitákban a Kossuth-párt is részt fog venni és szigorúan bírálni fogja a kormány előterjesztéseit.*

A kormány a katonai nevelésre és az alapítványi helyekre vonatkozó javaslatokkal együtt be fogja terjeszteni a módosított beruházási javaslatot és a felhatalmazási törvényt, hogy Németországgal az új vámszerződés iránt tárgyalásokba bocsátkozhassék. A Ház első ülése holnap délelőtt tíz órakor lesz, amikor a kormány esetleg már leteszi a Ház asztalára javaslatát és a szerdai ülés napirendjét állapítják meg.

Vármegyénk és a közelvidék.

Házfeltörések. Nánáson és Dorogon, valamint a fehértói tanyákon ugyszólván napirenden vannak. Tegnapelőtt Dorogon bontották ki valami boeskorba öltözött lábu betörők az özv. Pásek Jakabné házat, de csak 3 párnát vihettek el, mert a felébredt házbéliek megugrasztották őket.

Népiskolai tanácsválasztás. H-dorogon a gör. kath. hitfelekezeti népiskolák tanácsát tegnap alakították meg. A választás az iskolaszék tagjaira szokatlan nagyérdeklődés közt folyt le s reggeltől estig tartott, úgy hogy a szavazatok összeszámlálása csak

Látni itt tökéletes szépségű hölgyeket, olyan csudaszépéket, kikhez mi, az élet komoly kötelességei által elfoglalt asszonyok talán nem is igen hasonlítunk. A női szépség kultuszának papnői ezek valóban s ha elgondolja az ember, mennyi fáradság, testi, lelki áldozat árán tartják fenn azt a szépséget, mely kenyérkeresetünknek tulajdonképpen eszköze, — a nagy lelki undor érzését leszámítva — még a napszámos asszony fáradságos munkáját is előbbre tesszük, annál az önkínzásnál, melyet szépségük fenntartásáért ki kell állaniok.

Itt, ebben a nagy emberchaosban találkoztam újra Veisz Blankával. Természetesen nem ismertem meg, mikor egyszer szemléldésem közben egyszerre csak életem került. Csudaszép volt. Teljesen fehérbe volt öltözve s barnapiros arca, nagy csillogó fekete szemei, meg aztán remek szép arany haja olyan valami mesébe illő tünémenynyé tették. A mint megpillantott, megállt, arcán a visszaemlékező sugára villant meg.

Én bámulva néztem az előttem teljesen idegen alakra s önkénytelenül kérdeztem: — Valamit kíván tőlem?

éjfél tájban ért véget. Iskolaszéki tanácsosokká választották: Szabó Elemér, Farkas Pál, Tóth M. Pál, Szakál János, Kökényesi Ferencz, Dobi Dénes, Tóth Imre, Pogácsás György, Pogácsás Péter, Görög Sándor. Ezen legtöbb szavazatot nyert egyéneken kívül még mintegy 80-nan százan alul kaptak szavazatot, kik közül Áncsán János, Pogácsás Illés, Tóth József iskolaszéki póttagokká lettek beíratva.

A hűszolgálat jutalmazása. Bal-mazujváros-ról írják, hogy ott egy hü, régi földmunkás embernek nagy érdeklődés mellett történt a megjutalmazása. Miskolczi Lajos th. főszolgabíró, nagy közönség jelenlétében és kedves buzdító szavakkal adta át Kiss Sándor földmunkásnak a kormány diszoklevelét az és azzal járandó 100 koronát.

Segéd-jegyzőválasztás Egyeken. Mint lapunkat értesítik: Egyeken ma történt meg a segédjegyző választás. A választást Orosz Sándor főszolgabíró vezette. A pályázók közül Harsányi Béla józsa derék, tehetséges segédjegyzőt választották meg.

A szabadság ünnepe Büdshent-mihályon. A szabadság nagy ünnepét, márczius idusát Büdshent-Mihály közönsége nagy fényvel szándékozik megünnepelni. Szeretett képviselőjüket, dr. Pap Zoltánt a tiszalóki függetlenségi párt nevében ajándékkal lepik meg. Az ünnepet Gal András főbíró nyitja meg, az alkalmi beszédet Tatar Lajos tartja, az ünnepi ódát pedig Bornemissza Barna szavalja el. A rendezőbizottság nevében Mészáros István, P. Szabó Balázs és Homolay Gyula gondoskodnak arról, hogy az ünnepség minél fényesebben sikerüljön.

Presbyter választások. Kabáról írják: E hó 22-én zajlottak le a szokásos presbyter választások Kabán. E választás annyiban is nevezetes, mert ez volt az első eset Kabán, midőn a szocialisták a választásba szervezeten folytak be s ha a függetlenségi körök

Elmosolyodott s kedvesen csengő hangon, kissé idegenesen hangzott bár ajkairól, de magyarul kérdezte:

— Nem ismer rám, én Veisz Blanka vagyok, együtt voltunk bentlakó növendékek a jó Janka néni intézetében.

— Ah, Blanka, a Vénus? mondám, mintegy önkénytelenül, mindamellet aggódva néztem körül, hogy mit gondol rólam, a ki meglátja milyen bizalmasan beszélgetek én itt egy ilyen nagyon szép kisasszonnyal.

Blanka észrevette szorongásomat s jókedvűen felnevetett:

— Oh, maga falusi, szégyenli magát miattam ugye?

— Nem, nem, — tiltakoztam elpirulva — hogy gondol olyat, de most nemem kell, dolgom van, de tudja mit? majd egyszer, ha szabad ideje lesz, felkeresném magát otthonában. Forott bennem a vágy, hogy egy olyan lény lakását, lelkivilágát, szokásait megismerhessem, kinek egyedüli hivatása: szépnek lenni.

— Jó lesz, nagyon jó — egyezett bele Blanka — ma délután elküldöm a szobalányomat, egy órát beszélgethetünk talán nyugodtan, lakása?

nagy későn ugyan, de még mindig elég nyomatékkel fel nem lépnek, ma az összes presbyterek a szocialisták közül kerültek volna ki. Egyháztanácsosok lettek: Töser Simon, Kiss Lajos, Szilágyi Lajos főbíró, ifj. Nagy Lajos, Menyhárt Gáspár, Fazekas Lajos, Orosz Kálmán és Szabó Péter, ez utóbbi a szocialisták közül; ezenkívül 15 egyházi képviselő.

Betöréses lopás Hajduszoboszlón. Folyó hó 26-ára virradóra Werber szoboszlói óras vasut-utcai üzletében ismeretlen tettesek betörték s onnan 3 drb. ezüst dupla fedelű remontoir czilinder kompasz szerkezetű férfi zsebórát 31 kor. 80 fill., 1 drb. ezüst dupla fedelű remontoir szerkezetű férfi zsebórát 18 kor. értékben, 2 drb. ezüst dupla fedelű remontoir férfi zsebórát 20 kor. értékben, 9 drb. ezüst dupla fedelű férfi órát 90 kor. értékben, 1 drb. ezüst női órát 10 korona értékben, 1 drb. ezüst egyes fedelű nikkell ezilinder férfi órát 6 kor. értékben elloptak. A kár összesen 147 kor. 80 fillér. A rendőrség a nyomozást azonnal folyamatba tette a tettesek kiderítése végett. A betörőket péntek délelőtt már sikerült a rendőrségnek letartóztatni Tibai József, Szőlősi Lajos és Horog Gábor 18 éves suhan-czok személyében.

Lángralobbant a dunyhás ágy. Katzender Ede vámospércsi kereskedő szobájában házitűz ütött ki. Napközben történt ez a különös tüzeset. Már jó félóra hosszat érezte a gazda a füst szagot, mikor egyszer csak lángra lobbant a dunyhás ágy. . . Február hó 27-én esett meg ez a furcsa tüzeset.

Kaba—nádudvari vasut. Már tetünk említést azokról az okokról, amelyek a kaba—nádudvari vasut forgalomba helyezését késleltették. Az engedély okirat kiadását főleg az késleltette, hogy a kérvényező helyi érdekeltég gőzmozdonyu járatra kérte az engedélyezést s csak utóbb változtatta azt motoros járásra. A kereskedelemügyi m. kir.

Megmondtam, mire aztán ő bucsut intve folytatta sétáját, kísérve a járókelők csodálkozó pillantásától, melylyel viruló szépségének adóztak.

Délután csakugyan értem jött a cseléd s elvezetett a legelőkelőbb hótél első emeletére, hol Blankának két pompás szobája volt. Nagyon elegáns volt benne minden, drága és fényes. Ő maga nagyon szép csipke pongyolában volt öltözve, a mell és karok alól a halványkék selyem bélés kivágva, igazán szép volt.

— Látja milyen nagyszerűen élek — dicsekedett Blanka — mindenem megvan, a mit a világ nyújthat, hát nem okosan tettem, hogy eljöttem hazulról? tudja mikor az intézetből hazakerültem, nemsokára meghalt az apám, s még azt akarták, hogy varni tanuljak, azzal keressek pénzt. . . Ó dehogy tettem! beálltam kóristának a színházhoz, ott megtanultam, hogy kell szépnek lenni, hiszen tudja, hogy mindig nagy hajlamom volt rá, ugye hogy sokra vittem. . . Fel-egyenesegettem előttem s hagyta, hogy bámuljam remek alakját.

Teljes elismeréssel adóztam neki és nagyon csodálkoztam magamban, mikor lát-

Pártoljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb **keztyűk**, valamint a legszakoszerűbben készült **sérvkötők, haskötők** stb. a legjutányosabb árakon **kaphatók és megrendelhetők**

VITÁRIUS BÉLA

külföldön tanulmányozott keztyűs- és kötszerész mesternél
DEBRECZEN, Főtér, Bádagos-u. (Tisza-palota.)
Tóth Béla gyógyszerész mellett.

miniszter a hét folyamán hitelesítette a szóban levő vasut engedélyokiratát. Így csak az érdekelt részvényeseken van a sor, hogy a vasutat hivatásának mielőbb átadják.

Szorul a kapcza...

Ludvig igazgató tizenete a vasutasoknak.

Hétfői lapunkban már hoztunk tudósítást a vasutasoknak Budapesten megtartott országos gyűléséről, mely a megjelentek számánál fogva egyike volt a leghatalmasabb gyűléseknek. Hogy a siker sem fog elmaradni, ha derék vasutasaink kitartanak és összetartanak, bizonyítja az a kis levélke, melyet Ludvig Gyula elnökgazgató intézett az államvasuti alkalmazottak nagygyűlésének elnökségéhez. Ime a levél.

Tisztelt Elnökség!

Ámbár tudomásom volt róla, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének már hónapok előtt folyamatba tett ügye annyira elkészült, hogy a fizetésrendezés legrövidebb idő alatt életbeléptethető lesz, mégis, hogy e tekintetben biztos megnyugtatót nyújthassak, a kereskedelmi miniszter ur ő nagyméltóságához fordultam.

Ő nagyméltósága felhatalmazott engem annak a kijelentésére, hogy a magyar államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésének életbeléptetése már néhány hét alatt meg fog történni.

Felhatalmazom az Elnökséget, hogy e kijelentést az összegyűlték előtt felolvassa. Budapest, 1904. február 28-án.

Ludvig,
miniszteri tanácsos
elnök.

Mi az ujság?

Leharapta az ujját Szilágyi Mojsza gyulai gazda Márkus György muzsikussal együtt iddógált a minap a Mult-féle kocsmában. Az italozás hevében összeverekedtek valami japán-orosz kérdés felett s ott hemperegtek a padlón jó ideig. Egyszerre Szilágyi Mojsza éktelenül elsivította magát, mert

tam arcán a szavaim felett érzett örömet. Milyen különös, milyen érthetetlen nekem az, hogy valakinek a teljes gondolatvilágát annyira eltudja foglalni a saját materiája.

— Tudja, akkor vagyok legboldogabb, mikor az előkelő világ legraffináltabb izlésű férfiai is elismerőleg adóznak szépségemnek. Egy egy lakomán...

Felállottam, kezdtem magamat kényelmetlenül érezni. Istenem, ha ez a némben itt holmi kényes leleplezésekre kezd az ő lakomáikról, meghalok szégyenletben... Hirtelen az ablakhoz léptem, egy idős ur szállott le épp a szálloda bejárata előtt kocsijáról.

— Nézze, ki az az ur, ide int, ismeri? talán azt hiszi, maga áll itt az ablaknál.

— Ó, hogy ne ismerném, egyike legelkessebb imádómnak, éppen hozzám jön.

Sietve kaptam kalapomat s bucsut se mondva hagytam ott Blankát, nehogy találkozzam lelkes imádójával.

És a mint kiérem a tengerpartra, az édes, a tiszta levegőre, olyan érzésem volt, mint lehetett az ótestamentomi emberpárnak, ki Sodomát és Gomorhát végre elhagyhatta.

Márkus kapta magát, leharapta a kis ujját ellenfelének. A közelben czirkáló rendőrjárat bevitte a harapós muzsikust.

Küry Klára legújabb jellemrajza.

A Szilágyi című ujság a Küry-affér alkalmából megírta Küry Klára jellemrajzát. A rajz így hangzik: „Küry Klára kövéres, huszonnyolcz-harmincz éves lehet. Középtermetű, duzzadt mellel, vállal és karral. Szóval szinpadialak, nem arra teremtve, hogy közlő gyönyörködje benne egy-két férfi, hanem hogy a távolságból hódítson ezeket és ezeket. A ki az életben szép, még nem okvetlenül az a szinpadon. A légies alakok szinte elpárolognak a villanylámpák fényében, alig látunk belőlük többet egy helyes orrnál s egy pár villogó szemnél. Az erősen, arányosan tagozott szép arcz való a kulisszák világába, alig kell rá festék, megértjük rögtön minden kifejezését. A kisasszony külső formáinak nagy vonásokban való vázolásánál nem szabad megfélekednem a szájáról és fogairól. A szép, hatalmas fogsor mintha jellegzetes tulajdonsága lenne a nagy primadonnának. És az a beszélő s éneklő száj hamis arczgödröcskéjével s finoman metszett állával olyan műemkek, mint a Szent Péter-templom kupolája. Egyszóval Küry kisasszony már külsőleg is olyan, hogyha az operett monumentális szobrát én mintáznám, — őt mintáznám... Irnom kellene még a kisasszonynak belső értékéről, genialis, nagy művészetéről. De most, olvasva a művésznőnek klasszikusan megírt, bánatos levelét, — nem tudok. Töredezten, víziószerűleg előm kerül Ő a Lili, Nebántsvirág, San Toy, Mimóza, Gésák, Görög rabszolga s ezernyi más feledhetetlen alak szines ruhájában s mint az álmából felköltött gyermek, — sirni szeretnék, mert az ő távozásával elfoszlott ez a szines, csodás tündérvilág“.

Lövöldözés a színházban. Kentucky államban tudvalevőleg az emberek nem sokat teketóriáznak, hanem bárhol is egyszerre lelövik azt, akivel valami bajuk akad. Így történt ez a közelmúltban Middleboroban is, ahol a Princess színházban egy White John nevű néger előadás közben Burns John rendőrt, aki őt csavargásai miatt le akarta tartóztatni, lelötte. White büntetett előéletű, mióta a börtönből kiszabadult, több feljelentés érkezett ellene. A színházban nagy riadalom keletkezett s a lövöldöző néger, aki még néhány embert leütött, ennek köszönhetette megmenekülését.

Ballerina a haroztéren. Pétervárról jelentik, hogy az ottani udvari opera ünnepektől primaballerinája elhatározta, hogy bucsut mond a színháznak és a kelet ázsiai harczterre megy. A primaballerina, Krzesinszka Matild asszony már kérte is elbocsátását az udvari intendaturától s Kelet-Ázsiában egy tábori kórház felügyeletét szándékozik elvállalni. Lengyel származású, alacsony fekete szemű és hajú asszony. Hat éves korában lépett be a pétervári balletiskolába s tizen-

hét éves korában lépett föl először a szinpadon. Atyja régebben táncitanítója volt a czárnak. Krzesinszka asszony a táncművészetben bámulatos tökéletességre tett szert. Egyik legbravurosabb mutatványa, a melyet eddig nem utánzott senki, hogy lábujjhegyén állva harminczháromszor fordult meg a tengelye körül.

„Felsőbb parancsra“. Berlińi távirat jelenti, hogy Hauptmann Gerhart, aki jelenleg Berlinben tartózkodik, értesítést kapott Bécsből, a Burgszínház igazgatóságától, hogy új darabját: „Berndt Róza“t felsőbb parancsra levették a műorról. „Berndt Róza“ eddig hatszor került előadásra Bécsben és az eddigi előadásokra mindig elkelt minden jegy.

Hajnal Piroska. Óbecsén tegnap reggel Mihály Sándor községi jegyző lakásának kapu bejáratánál egy kis csecsemőre bukkantak. Az ártatlan csöppesség, aki 2—3 napos lehet, rongy pokróczba volt pólyázva. A rendőrség megindította a nyomozást. A kisedet pedig addig is, amíg ráakadnak az anyjára, Hajnal Piroskának keresztelték meg a katolikus templomban.

Borzalmas gyilkosság.

— Meggyilkolta a csavargótársát. —

A bűnügyi krónikában párját ritkító bűntény történt a mult héten Munkácson. Egy 17 éves suhancz 15 éves társát bosszúból meggyilkolta. A gyilkos tettét oly borzalmas módon hajtotta végre, amilyenre csak egy minden emberi érzés híján való elvetemült vadállat képes. Az eset nemcsak a kriminálístáknak és a lélekbuvároknak szolgálthat bő anyagot a tanulmányozásra; hanem hangos szóval hirdeti társadalmi intézményeinknek hiányosságát azon a téren, hol az elzüllés lejtőjére került gyermekeket becsületes munkára kellene kényszeríteni s az életnek megmenteni. A borzalmas eset részleteiről a következőkben számolunk be:

24-én reggel 6 és 7 óra között az Ornstein Mór szódagyáros fő-utczai lakásának istállójában a jászolban meggyilkolva találtak Pollák Hers nevű, Galicziából ide szakadt 15 éves csavargót. A meggyilkoltnak a fején 9 olyan mély baltavágás tátongett, amelyek közül egy is föltétlenül halálos lehetett. Az esetről értesített rendőrség azonnal nyomozáshoz fogott. Az árnyékszék ürülékében megtalálták a véres baltát. Az Ornstein szolgájának azon vallomása alapján, hogy ő reggel, a gyilkosság felfedezése előtt, az istálló padján találta Magály Géza (gunynéven Sutnyi) nevű idevaló 17 éves csavargót — kézre kerítették s vallatásra fogták Magályt, a kinek a kezén és ingén talált vérnyomok azonnal kétségtelenné tették, hogy ő a tettes. Magály első vallatása alkalmával kőnokul tagadott.

A vérnyomokat orrvérzésből származottnak állította, sőt azt a mesét is elmondta, hogy ő a padláson hált, éjfél tájban hallott is valami nyöszörgést az istállóban, de nem mert lemenni, mert félt, hogy rossz lélek jár ott; látott egy alakot is az utca felé kimeneni az istállóból. Másnap azonban bevallotta tettét.

Cinikus nyugalommal mondta el, hogy azért ölte meg társát, mert már régen haragudott rá. Haragudott rá azért, mert Magályt Grünfeld kocsmáros fölfogadta cselédnek havi 4 korona bérért, 3 hónapig szol-

Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **műhelyünket** legnagyobbitva, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **mérték szerinti megrendeléseket 24 órán belül** (kényes lábakra is) a legnagyobb pontossággal **saját műhelyünkben** készítünk. valamint óriási raktárt tartunk **házilag készült női-, férfi- és gyermek czipő és csizmákból.**

Mandel és Társa

kizárólagos czipő raktár

DEBRECZEN, Piacz-u. 44. sz.

gált is; de Hers (az áldozat) vádaskodott rá s Grünfeld kidobta őt anélkül, hogy egy fillért fizetett volna neki, azért is haragudott, mert egyszer cigarettát kért Herstől, Hers pedig nem adott, sőt az anyját is szidta, végül azért is haragudott, mert Hers észrevette, hogy ő (Magály) el akarja lopni a Hungáriában kitett jótékony persely tartalmát s ezt is meg akarta mondani Grünfeldnek.

Kedden délután, amikor megtudta, hogy Hers a Latorcza-utczába egy sakterhez lakadalomba megy, elhatározta, hogy végrehajtja gyilkos szándékát. Este ellopta a Mocsár korcsmából az ott zálogban heverő balatát, lesbe állt az istállóban s várta áldozatát, míg hazaérkezik. Ejjelután 2 órakor hazajött Hers, lefeküdt a jászolban, elaludt; Magály ekkor odament, gyufát gyújtott, az égő gyufát balkezébe fogta, jobbával pedig belevagdalt a Hers fejébe. A tett elkövetése után fölment az istálló padjára s ott ült, míg az Ornstein cselédje meglátta. Onnan, a cseléddel való találkozás után, a szomszéd udvar felé ereszkedett le, aztán elment a Csillag alatti pinczébe s megmosakodott. Itt találtak rá a rendőrök is.

Egyetemi hangverseny Túrkevényben.

— 1848 korona az egyetem alap javára. —

Folyó hó 28 án ment végbe Túrkevényben, ebben a híres kun fészekben a főiskolai, jobbára theologus ifjuság által rendezett magyar nyelvű egyetemi hangverseny. Ifjaink, kik mintegy 44-en vettek részt e kirándulásban, még szombaton délelőtt indultak el Debreczénből két professor, Eröss Lajos és Csiky Lajos nt. urak és Mácsay Sándor vezetése alatt. Délután 3 órakor érkeztek Kisújszállásra, hol már várt rájuk a turkeveiek küldöttsége, kiknek vezetője dr. Nagy István ügyvéd, egykori debreczeni diák, volt thekarius szép és magasan szárnyaló beszéddel üdvözölte a vendégeket, melyre Csiky Lajos dékán válaszolt meleg szavakkal. Azután a vendégek hosszú kocsisorral indultak Túrkevi felé, hová öt óra tájban a legjobb hangulatban meg is érkeztek, hol is az úri kaszinó termében a város polgármestere, Czihát Károly üdvözölte őket magyaros, őszinte szavakkal, mely után kiki a számára kijelölt család szíves vendégszerető otthonába vonult.

Másnap, vasárnap, az ünnepség első fele délelőtt folyt le a ref. templomban, hol Eröss Lajos theologiai tanár gyönyörű, a szívet és lelket lekötő prédikációjában hívta fel a népet a debreczeni egyetem céljaira való adakozásra. Az istentiszteleten a főiskolai kántus is szerepelt két lebilincselően előadott énekzammal. A hangverseny délután 3 órakor kezdődött meg a városháza nagytermében, mely ez alkalommal színültig megtelt a legválogatottabb közönséggel.

Elsőnek a kántus szerepelt „Vársz-e rám a forrás partján” cz. s Mácsay Sándor által átírt gyönyörű darab előadásával, mely után Harsányi Sándor, turkevei ref. lelkész lelkes hangon méltatta a collegium diákságának nemes törekvését.

Csiky Lajos dékán ünnepi megnyitóját után ismét a kántus énekelt, Balogh István jh. zongorakiséréte mellett Hubertnek „Őseink emléke” cz. művét adta elő, sok-sok tapsot aratva.

Kiemelkedő pontja volt az estélynek Tóth Sándor hittanhallgató szavalata ki, Farkas Imrének Czinka Panna című költeményét szavalta sok érzéssel és erővel, míg

szavalatát Peley József hittanhallgató cigányzenekar élén kísérte.

Sok érdekes dolgot mondott el Erdei Károly is a világjáró diák londoni gyalogutjáról, jóízű diákhumorral fűszerezve előadását.

A következő szám Hajdu László jh. kántustagé volt. Kedves, rokonszenves hangon dalolt el néhány kuruczdal zene mellett, a hallgatóság zajos tapssal jutalmazta a kedvelt primistát.

Baja Mihály olvasta föl ezután „Ének a virágról” című saját költeményét, mely után a kántus népdalegyveleget adott elő; ekkor Baróthy István, a collegium vizszaválója lépett a pódiumra s Csokonai „Dorothyájából” szavalt el egy komikus részletet, a közönség zajos követeléseinek engedve több kacagtató, mókás dolgot adott elő, általános derűtségben tartva a hallgatóságot.

A kántus „Lengyel bordal” cz. darab előadásában ismét Hajdu László remekelt szólójával.

Az ünnepélyt Harsányi Pál, a főiskola derék, lelkes széniora rekesztette be, ki a protestáns estélyek rendezése által sokak előtt becsületet és tiszteletet szerzett.

Utolsó pontja volt az estélynek Zichy Géza gróf „Kuruczok” című műve. Ezzel aztán a mindenkire nagy hatást gyakorolt, rendkívüli magas színvonalon álló estély, melynek minden egyes pontja méltán megérdemelte a figyelmet, véget ért. A közönség lelkes hangulat között oszlott szét, hogy este a vendégek tiszteletére rendezett társas vacsorán s az azt követő táncmulatságon ismét megjelenjenek.

A vacsora is a legjobb hangulatban folyt le, hol számos, ugy a vendégeket, mint a vendéglőket éltető díkezió hangzott el, de már égett a fiatalság talpa s nem is soká késtek a tánczsal, a debreczeni diákok és a szépséges szép kunleányok tüzesen rakták a táncot s nem csoda, ha a mulatság a késő reggeli órákban oszlott szét.

Általában elmondhatjuk, hogy ifjainknak ez a kirándulása ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben meghozta a kívánt sikert. A kirándulás eredménye a templomi perselypénz, az estély jövedelem és az egyház, illetve a város adományával együttvéve 1848 korona. Szép eredmény, mely biztat bennünket hasonló sikerekre, s reményt ad nekünk célunk elérésére. Melegen vettek búcsut a keviéktől ifjaink s azt hisszük, hogy ugy ők, valamint a keviék is szívökben egy szép emlékekkel gazdagodtak meg.

Egyébként ugy hallottuk, hogy legközelebb Karczagon szerepelnek az ifjak, a kiket színto szeretettel hívtak meg a karczagi kunok.

A részeg ember rémtette.

Spiritusszal leöntött és meggyújtott gyermekek.

Sollingenből, az acélipar híres német városából borzalmas eset hírért hozza a táviró.

Egy Deutschmann nevű munkásember néhány év óta teljesen az ivásnak adta magát. A felesége emiatt sokat háboruskodott az iszákos emberrel, aki azonban nem tudott megjavulni.

Az asszony végre is megunt a dolgot és otthagya Deutschmann, aki attól a perctől fogva, hogy az asszony egyedül hagyta őt három kis gyermekével, még jobban ivott, mint azelőtt.

Egyszer azonban fölébredt a jobb érzés az iszákos emberben.

Elment a feleségéhez és könyörgött neki, hogy térjen hozzá vissza. Javulást fogadott, esküdözött égre földre, könyörgött, de az asszony halani sem akart arról, hogy visszatérjen.

Deutschmann erre megátkozta az asszonyt és vadul forgó szemekkel elrohant.

Otthon nekiment három kis gyermekének, belegyűrte őket az ágyba, aztán leöntötte a három kis gyermeket spiritusszal és meggyújtotta őket.

A boldogtalan gyermekek porrá égtek. A gyilkos apa pedig, a ki örült deliriumában maga is súlyos égési sebeket szenvedett, haldoklik a kórházban, ahová a borzalmas eset után be szállították.

Az ázsiai világháború.

Az oroszok szemet rabolnak.

Oroszország a tengeren mondotta — már elvesztette a csatát, mert a hajóhad el van zárva a port-arthuri öbölben s nem akadályozhatja meg a japán seregek partra szállítását. Oroszországnak jelenleg 200000 embere van Mandzsuriában. A japánok legalább 300000 embert tudnak a harcztérre küldeni.

Korea nem éppen alkalmas a terület a menetelésre. Utak, országutak nincsenek ebben az országban csak ösvények és csapások. A japán csapatoknak közel 1000 kilométernyi utat kell megtenniük, míg Mandzsuriába érnek. A japán gyalogság porosz mintára van szervezve, s hogy milyen a harcban, azt csak most fogja megmutatni. A lovasság alatta áll az oroszoknak, ellenben a tűzérsege sokkal jobb.

A japánok mindent el fognak követni, hogy Port-Arthurt bevegyék, mielőtt az orosz csapatok zöme Mandzsuriába érkezik. Ez azonban csak ugy lehetséges, ha a szárazföldön és a tengeren is egyszerre tudják Port-Arthurt megtámadni.

Japánok a port arthuri harozról.

Február hó 24-én reggel 7 órakor öt robbanó anyaggal megrakott hajóból álló — japán flotilla Laetasantól délre jövet megkísérelte a port-arthuri kikötőbe behatolni. A Tenshien Maru nevű hajó, amely a flotilla élén ment, bal felé vette útját és a part közelében az erődök tüze oly erősen — megsértette, hogy zátonyra jutott. — A többi hajó irányt változtatott és északnyugatra ment, de az ellenséges flotilla, amely erős ágyutüzet adott le rájuk, ezeket is feltartóztatta. A Busin Maru nevű hajó kormányán jelentékenyen megsérült és így nem volt képes irányát betartani. Ez a hajó is hajótörést szenvedett a Tenshien Maru közelében és elsüllyedt. A Bugo Maru nevű hajó is erősen megsérült, mielőtt a port-arturi kikötő bejáratát elérhette volna. A Hokoku Maru és a Jilsen Maru nevű hajóknak azonban nagy nehézséggel sikerült a kikötő bejáratát elérni. Mikor a Retvizán nevű orosz hajóhoz kis távolságba jutottak, meggyújtották a robbanó anyagot, mire a tisztek és legénység csolnakokon elmenekült. A torpedónaszádokat iparkodtak elérni, az ellenség azonban fényszóró segítségével észrevette őket és erősen tüzelt rájuk. Daczára

— Még ezideig raktáron nem létezett —

Jó minőségű

gyermek-, leány- és fiu czipőinket

ajánljuk

a t. vevő közönség szíves figyelmébe.

Neumann Testvérek

TISZA PALOTA.

ennek, eljutottak a torpedónaszádok közelébe és délután három órakor nagy fáradsággal a főhajórajt is elérték.

Szénrabló orosz hajók.

Szuezből jelentik, hogy orosz hadihajók a szuezi kikötőben két angol és egy norvég hajót, amelyek szénrel voltak megrakva, elfogtak.

Vladivosztozk ostrom alatt.

Londonból táviratozzák, hogy csütörtök óta a japán hajóraj ostromolja Vladivosztozkot és többször bombázta már a várost is. A lakosság nagy része elmenekült.

Orosz leány — közkatoná.

Pétervárról táviratozzák, hogy a császár megengedte Maximov ezredes 19 éves leányának, hogy közkatonaként belépjen a harctérre induló ezredbe. A harcias amazon már el is utazott a katonákkal.

Az oroszok oszlopátállításai.

Berlinből táviratozzák, hogy a szibériai vasuton naponta csak 3000 katonát képesek az oroszok a harctérre szállítani, tehát 30 nap múlva lesz csak az oroszoknak 200.000 katonája a harctéren. Az odaszállított seregeknek még 21 napig kell erősen menetelni az ellenséges vonalig, tehát a legjobb esetben is csak májusban vivhatják meg a döntő ütközetet, ha ugyan a japánok megvárhatják a muszka medve teljes felkészülését.

Látogatás Blahánénál.

Három napi debreczeni tartózkodása alatt alig fogadott látogatót a nemzet csalogánya, csak néhány régi ismerőst. Hétfőn fogadta a nagyasszony a „Debreczeni Független Ujság” munkatársát, aki a következőkben számol be e látogatásról:

Régóta ismerem a nagyasszonyt. Valahányszor csak hallottam a színpadon vagy azon kívül, bájosan mosolygó arca, bábajos csengésű hangja örökké felejthetetlen marad előttem.

Már késő délután volt, amikor fogadott. Kopogtatásomra mintha ezüst csengetyűk verődtek volna össze dallamosan, úgy hangzott a válasz:

— Szabad.

Beléptem.

Splényi báró rendőrtanácsos jött elém. Daliás alakja a régi még, csak a szépaszszonyt csiklandó bajuszát csipte meg erősen a dér. A nagyasszony a pamlagon ült.

— Kezeit csókolom.

— Isten hozta — felelte a nagyasszony.

— Foglaljon helyet szerkesztő uram

— tette hozzá a budapesti államrendőrség népszerű tanácsosa.

— Ujságíró vagyok és zsarolni jöttem.

— Egészen jól kezdi — jegyezte meg a báró nevetve.

— De nehogy rendőri szempontból bírálja e zsarolási kísérletet a tanácsos ur, kijelentem, hogy csak a méltóságos asszonytól szándékozom zsarolni — néhány percet.

— No az már egészen más.

Erre áttértünk a nagyasszony vendégszereplésére. Panaszkodott.

— Képzeld csak, minden időmet az ágyban töltöttem. Ma is egész nap a szobát őriztem. Nem mehettem sehova, pedig úgy szerettem volna körülnézni Debreczenben. De nem tudok járni. A lábam fáj. Ma is egész nap feküdtem. Alig félórája keltem föl.

— De hiszen nem is venni észre, hogy a méltóságos asszonynak a lába fájna.

— Nem is szabad azt észrevenni senkinek; különösen pedig maguknak nem, szemfüles ujságíróknak. Elképzelheti, mennyit kell szenvednem, hogy észre ne vegyék az én fájdalmamat. Gondolja csak el, micsoda kín az: dagadt lábra szűk csizmát húzni és órákon át forgolódni és amikor sziszegni szeretne az ember fájdalmában, — mosolyogni kell.

— Bizony, sokat szenved esténként az én kedves feleségem, de elhiheti, még én magam sem tudtam észrevenni előadás alatt, hogy a lába fáj.

Elbámultam a nagyasszony nagy lélekuralmán és önkénytelenül is eszembe jutott a mai színész-nemzedék, amely az egyéni hangulatát kiviszi a színpadra, a közönség elé. Milyen magasan fölötté áll az új nemzedéknek a nagyasszony, a ki a legkínzóbb fájdalmat is le tudja győzni a színpadon.

Még sok egyébről eltársalogtunk. Elmondta a nagyasszony, hogy most pihenni fog pár hélig Budapesten, azután Szegeden, Aradon és többi nagyobb városokban fog vendégszerepelni.

— Sok helyre el kell mennem és a belügyminiszter — mert mióta örökös tagja lettem a Nemzeti Színháznak, állami tisztviselő vagyok — csak félfévi szabadságot adott.

— Szóval most szabadságot csalogány méltóságos asszonyom és hihetőleg még sokszor ideröppen hozzánk a debreczeni színpadra bábajos magyar nótákat csicseregni.

— Ki tudja? Most is nyolcz év múltán jöhettem csak — tette hozzá szomoruan.

Ezután elbucsztam a nagyasszonytól, aki az előadásra, a kinszenvedésre kezdett készülödni — és az esti előadás az ezer szemü közönség nem vette észre, hogy a nagyasszony, ez az istenáldott nagy művésznő szenved . . .

Ez uton kérek tőle bocsánatot, hogy 24 óráig sem tudtam a titkot megőrizni. Hiszem, hogy a nagyasszony nem fog ezért megneheztelni reám.

UJDONSÁGOK.

— **Thaly Kálmán és a Toldy-kör.** Dr. Thaly Kálmán, a nagynevű és nemzeti történetírásunk terén örök érdemű tudós, Debreczen város első választókerületének szeretett országgyűlési képviselője, éveken át volt a pozsonyi (irodalmi) Toldy-kör lelkes elnöke. De csak volt. Mert ma már a Toldy-kör nem egyéb pikkolóra járó jólakott háztulajdonosok kártyakompaniájánál, Thaly Kálmán pedig lemondott az elnökségről. A Toldy-kör ugyanis egyesült a — polgári kaszinóval. Szó sincs róla, ez a kaszinó is igen tiszteletreméltó egyesület lehet, amelynek tagjai bizonyosan derék, békés polgárok. De a két társaság egyesítése megis csak furcsa dolog. Am a pozsonyi jó urak ugy gondolták, hogy a kaszinó tagjának lenni elmulaszthatatlanul szükséges, a Toldy-körbe beiratkozni pedig illik. Így hát kétszeres tagsági díjat kell fizetni. Az egyiket meg lehet spórolni, ha a két egyesület összeházasítják. És így történik majd, hogy a Toldy-körben az adózás mellett művelik ezentul a magyar irodalmat. Thaly Kálmán ilyen körülmények közt nem maradhatott tovább a kör elnöke. Lemondott. Ott hagyta őket.

— Az iskola felügyelő körutja.

Dóczy Imre, az ev., ref., egyházkerület által megbízott felügyelője az ev. ref. gymnáziumoknak, e héten kezdi meg iskolalátogatásait. Ezen alkalommal a kisujszállási, mezőturi és hódmezővásárhelyi főgymnáziumokat vizsgálja meg.

— **A debreczeni szállodások, vendéglősök, kávéosok** ipartársulata márczius 2-án, szerdán délután Hauer Bertalan elnökölte az Angol királynő fehértermében d. u. 3 órakor választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. A zárórák ügye. 2. Vélemény az iparengedélyek kiadásánál. 3. A létesítendő szikvizgyár ügye. 4. Jelentkező új tagok felvétele.

— A Kossuth-dalkör közgyűlése.

Már a hétfői lapszámunkban említettük röviden a Kossuth Lajos dalkör vasárnapi tisztújító közgyűlését, a mely különösen nevezetes azért, mert Szele György ev. ref. lelkészt, a népszerű debreczeni papot ezen a gyűlésen választotta meg az egylet elnökéül. A gyűlésen a tagok nagy számmal jelentek meg. Dr. Bacsó Dezső, az egylet titkára és ügyésze olvasta fel az évi jelentést, melyet elfogadtak. Majd némely alapszabály módosítás felől határoztak és a tisztikar lemondván, mint korelnök, Szilágyi Bálint ügyvéd vezette az ülést. Elnöknek, egyhangú nagy lelkesedéssel Szele Györgyöt választották meg, a kinek a meghívására küldöttséget küldtek ki. Az új elnököt nagy éljenzéssel fogadták. Szele György köszönettel fogadta a megtiszteltetést. Megígérte, hogy az egylet előbbrevitelét szíven fogja viselni és egyidejűleg alapító tagként lépett az egyletbe. Ezután a további választásokat ejtették meg. Megválasztottak: Ungvári Imre I. ső alelnök, Kertész János II. dik alelnök, dr. Bacsó Dezső titkár és ügyész, Hegyi Endre főjegyző, Hosszu István aljegyző, Kalmár Ignác pénztárnok. Ezekon kívül az ellenőrt, két számvizsgálót és a választmányi tagokat választották meg. Este Törő Imrénél kedélyes vacsorát tartott a dalegyesület, a mely vacsorán Szele György is megjelent.

— **Szabadságon.** A rendőrség egyik legrokonszenvesebb tisztviselője Erdélyi István tb. alkapitány betegségére való tekintettel három hónapi szabadságot kért.

— **A Mihalovits család köszönete.** A Mihalovits család, a nagy gyászra közepette tanusított részvétért, a következő sorokban mond köszönetet: Jó barátaink, ismerőseink, a gyógyszerész testület, a Munkás-dalárda, a Szent-László dalárda, s mindazok, kik a szerető feleség és édes anyja, Mihalovits Istvánné váratlan elhunytá alkalmából mély bánatunkban részvéttel osztoztak és kedves halottunk végtisztességételen megjeleni szivesek voltak, fogadják hálás, őszinte és legmélyebb köszönetünket. A Mihalovits-család. Debreczen 1902. február 28.

— **Biró Lajos magánbeszélgetéseiből.** A Debreczeni Protestáns Ujság érdemes szerkesztője, nt. Eröss Lajos érdekes, kedélyes, jellemző apróságokat közöl a kitünő barátjával, Biró Lajossal folytatott magánbeszélgetéseiből. Nehány apróságot mi is közlünk.

*

Biró Lajos legtovább és legállandóbban a Bili-bili szigeten tartózkodott. E sziget neve a vörös vasfáról van; t. i. a benszültött pápuák nyelvén a vörös vasfa neve = bili. Mikor megérkezett Ujuineába, Fridrich Wilhelms-hafen-ben kötött ki. Itt közvetlen a kikötő mellett lagnak a német kolonia tagjai, — összesen mintegy 18-an.

Eldőlegesen megtett diplomáciai konventio folytán vártak rá a németek, de mikor a telep vezetőjével találkozott, az Birót ezen szavakkal fogadta: „Most hely a számára nincs; de legyen nyugodt; majd meghal valaki s annak a helyét elfoglalhatja!” Három hét alatt meg is haltak ketten!

Egyszer azt kérdezték (a pápuák) Birótól: „Nem félsz, hogy megölnék?” Nem! felelte Biró. Hiszen az én fehér testvéreimnek csakis ez volna a jó. Mert lássátok, a mi „Anuto“-nk (= Isten) fia a Krisztus mindjárt megvinné nekik a hirt, megölteték s azok csakhamar itt teremnének azokkal a menydörgő nagy hajókkal s elvinnék tőletek ezt a földet; titeket pedig egytől egyig mind leöldösnének!” Ez a Huongolf vidékén történt a nagy magyar utazóval.

Az írás tudománya iránt roppant nagy respektussal vannak! Sehoggy sem tudják megérteni, hogy akárhány ember olvas ugyanarról a papírosról, mindenik szóról-szóra ugyanazt olvassa arról le Némi humorral azt szokták erre mondani, hogy a fehér ember a papírosban tartja az eszét. Sokszor megtörtént, hogy Biróval leiratták az egész falu lakosságának a nevét. Aztán vártak 5-6 hétig. Akkor aztán fölszólitották, hogy no olvassa fel nekik a papírosról, hogy 5-6 hét előtt micsoda neveket diktáltak fel? És mikor Biró felolvasta, — ez nekik kimondhatatlanul tetszett. Nevettek, mulattak rajta s néhány hét múlva akárhányszor megisméltették vele.

— **Szinügyi bizottsági ülés.** A szinügyi bizottság Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt szerdán 5 órakor tart ülést.

— **Eljegyzési hírek.** Kovács Mihály polgári rendőrbiztos leányát eljegyezte Kontz József törékvő ruhafestő. — Buda József városi hivatalnok eljegyezte özv. Pávai Károlyné debreczeni földbirtokosnőt.

— **Bucsu vacsora a Blaha Lujza tiszteletére.** Blaha Lujza az este leját-szotta a debreczeni szinpadon bucsuelőadásait. Előadás után a nagyművész nő tiszteletére kedves, kedélyes bucsuvacsora volt az „Angol Királynő” éttermében. A debreczeni társadalom vezető tagjai közül, továbbá művészek, hirlapírók számosan jelentek meg e nemcsak izletes, de hangulatos vacsorán.

— **Az Országos Magyar Szövetség Debreczenben.** A Csokonai-kör az Országos Magyar Szövetség érdekében, az Arany Bika disztermében, márczius 5-én, délután 4 órakor felolvasó ülést tart. Ezen felolvasó ülésnek nagyérdekű műsorát itt közöljük:

1. Dobieczy Sándor orsz. képviselő, a Csokonai-kör alelnöke, üdvözlí az Országos Magyar Szövetséget. 2. Gróf Esterházy János főrendiházi tag, a szövetség elnöke válaszol. 3. Felolvas Herczeg Ferencz, a Petőfi Társaság alelnöke. 4. Költemények. Irta Endrődi Sándor, a Kisfaludy- és Petőfi-Társaság tagja; felolvassa Rudnyánszky Gyula, a Csokonai-kör tagja. 5. Az Országos Magyar Szövetségéről beszél dr. Jancsó Benedek, a szövetség titkára. 6. Költemény. Irta és előadja Jánosi Zoltán, a Csokonai-kör tagja. 7. Felolvas Bársony István, a Kisfaludy és Petőfi-Társaság tagja.

— **A debreczeni torna és kerékpáros egyesület** választmánya febr. 28-án tartott ülésében 7 új rendes tagot vett fel s tudomásul vette négy tagnak a kilépését. A rendes tagok száma ez év elején volt 131, pártoló tag van 17, nő 45, akadémiai hallgató 62. Ez utóbbi tagok kedvezményes tag-

sági díjukat, legkésőbb márczius hó 5-ig tartoznak befizetni. Az ősszel megalakított szeniorcsapat rendszeren tornázik s folyton újabb tagokat vonz. Buzgón járnak a nőcsapat tagjai is. A már régebben tervezett házi versenyt a választmány márczius hó 20-ára halasztotta el. A közönség csekély belépti díj mellett nézheti meg a versenyt. Utána közvacsora lesz, az Angol királynő éttermében, ahol nem tagok is részt vehetnek. Az évi rendes közgyűlést a választmány április 17-ére tűzte ki. Az országos tornaszövetség az idén Aradon rendezí két napos versenyeit a pünköszt két ünnepnapon. A debreczeni egyesület legalább 10 tagu csoporttal részt vesz s a választmány kéri a részt venni szándékozókat, hogy már most jelentkezzenek a titkárnál, mert az ingyen szállás ügyében már márczius 15-ig jelentkezni kell ott. Ingyen szálláson kívül féláru utazási kedvezményt kap a csapat. Végül a választmány átengedte a tornatermet *Wladimir birkozómesternek* egy havi tanfolyam tartására az egyesület tagjai számára.

— **Karambol a lóvonattal.** A hatvan utczai „szép juhásznő“-hoz czimzett fogadóból hajtatott ki tüzes lovával Csuka Lajos sárándi gazda. A lóvonat ment arra éppen és hiába fekezte a gazda a tüzes lovakat neki mentek azok a lóvasuti kocsinak, a melynek ablakait bezuzta a kocsirud és a bentülők könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **Tűzvizsgálat a színházban.** A szokásos tűzvizsgálatot hétfőn délután 3 órakor tartotta meg a bizottság Körner Adolf tanácsos elnöklete alatt. Jelen voltak Áczél Géza főmérnök, Végh Gyula h. főkapitány, Debreczeni Jenő légszeszgyári igazgató, Publig Ernő tűzoltó főparancsnok és dr. Márk Endre.

— **Vesztett kutya marása.** A kertészekben és a vágóhid környékén nagyon sok a kóbor eb és mivel vestett kutyák is jártak a környéken, Végh Gyula rendőrfőkapitány az eddigi ebzárlatot újabb 49 napra meghosszabbította. Sajnos azonban a rendőrség intézkedését kutyába sem veszi a közönség és ennek a következménye, hogy az ebzárlat dacára a kóbor és gyanus ebek folyton szaporodnak. Minden valószínűség szerint *vestett kutyák is kóborolnak a várost környező kertészekben.* A közönség nemtörődömségének és a rendőrség lanyha ellenőrzésének megvan immár az áldozata is. Józsa László 16 esztendőes kereskedő tanonc az áldozat, aki Asztalos Józsefnél van alkalmazásban. Hétfőn délelőtt a fiatal embert a vasuti állomás mellett őrháznál vestett kutya támadta meg és mikor a kezével védekezett, a kezefejét összemarcangolta. A kutya szája tele volt véres nyáladékkal, a szeme is vérben forogott és a marás után a kertészek felé iramodott el. A megmarat fiut a rendőrség ma felszállítja a budapesti Pasteur féle intézetbe gyógykezeltetés végett.

— **Az álarczos bál után.** Vasárnap este a „Korona” helyiségében rendezett álarczos-bálon mulatott Lengyel Zsiga 24 éves szabósegéd, aki ugy elázott a bálon, hogy hétfőn reggel tíz órakor József-főherceg-utca 56. számú házának a pinczelejárataán ébredt föl. Keserves vala ébredése, mert egyetlen fitying sem volt a zsebében, kalapja sem volt, az uj kabátja is ócskává változott, amelynek zsebében két hatalmas kulcsot talált. Alkalmasint részeg állapotában vetkeztették le és meglopták. A kitünően sikerült álarczos báli kaland rejtélyét a rendőrség igyekszik megfejteni.

— **Az új kofasátrak.** A piacon uj, egészen csinos kofasátrakat fognak fölállítani, amelyek könnyen szétszedhetők és hordozhatók. A kofasátor mintáját hétfőn állították föl a városháza udvarán.

— **Letartóztatás a lakodalomban.** Megirtuk, hogy Juhász Istvánné Balog Teréz tiszaszöllősi hölgyet, akjt Debreczen határából örökre kitiltott a rendőrség, pénteken a Simonffy utca 53 sz. a. lakodalmas házban letartóztatták. A házigazda most arról értesít, hogy a jeles hölgy nem volt vendég a lakodalomban, amint hogy mi se irtuk, hanem csak kíváncsiságból oda szemtelenkedett.

— **Nagyratörő cigányosemeték.** Lakatos János 13 és Rostás Béla 14 esztendőes cigányosemeték a vályogverést megunták és zenekart akartak szervezni. A hangszerekre valót összekoldulni igyekeztek. Házról-házra jártak, míg végre a rendőrség elcsipte a két morét, akik bizonyára Chimay hercegnőkről ábrándoztak a vályogvető-telepen.

— **Árverések.** A város pénteken a fancieskai erdőszlaknál 133 köteg akáczfát, a cserén pedig szombaton 43 boglya szénát árvereztet el.

— **Elveszett gyémánt fülönfüggő.** Február 28-án déltájban a Péterfia utcától a Piacz és Kossuth utcán végig a Batthiány utca 18 számú házig az egyik ezüstbe foglalt gyémántos fülbevalóját veszítette el dr. Balázs Bertalan urasszony. A becsületes megtaláló a bűnügyi osztálynál 50 korona jutalomban részesül.

x **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükseglétét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti és virágudjon-ságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

TÁVIRATOK.

Krüger apó haldoklik . . .

A bur-oszlánt végre is letiporta lánczra verte az angol világalalom. És most olyan szomorú hír érkezik Mentoné-ból, hogy a búr nemzet Kossuth Lajos, Krüger apó is haldoklik. Neki is számüzetésben kell pusztulni.

Rémes rablógyilkosság.

Elevenen akarták megölni.

Rémregényekbe illő rablógyilkosságról kaptunk távirati tudósítást késő éjszaka. Az eset a következő:

Jómódu mogyoródi gazda a zólyoni vásárban eladván marháját, hazafelé igyekezett késő éjszaka a leányával. A nagy utat gyalogosan akarták megtenni.

Két gazember utánok lopódzott. Tudták, hogy sok pénz van a mogyoródi gazdánál, azt akarták megkaparítani. A pénz azonban a leánynál volt.

Már egészen besötétedett, amikor a két rabló beérte a mogyoródi gazdát, akit fejbe ütött az egyik. A mogyoródi gazda koponyája állta az ütést és a botjával védekezett. Erre a két rabló egyesült erővel támadt rá. A rémes éjszakai harc sokáig tartott, amíg a mogyoródi gazda elfáradt.

A rablók szétverték a koponyáját, azután kikutatták a ruháit. De pénzt nem találtak nála, mert az a leánynál volt, aki — a míg az édes apja a rablókkal viaskodott elmenekült a legközelebbi faluig.

Ott az egyik házban még világosság égett. Bezörgetett. Az asszony ajtót nyitott.

A leány elmondta neki, hogy az atyját rablók támadták meg és ő elmenekült.

Az asszony ágyat vetett neki és a halálra fáradt leány lefeküdt. De nem tudott elaludni. Körülbelül két óra múlva hallotta, hogy két férfinak nyit az asszony ajtót. Azok elkeveredetten káromkodtak.

— Agyon verték a mogyoródi embert, de nem találtunk nála pénzt, mert azzal leánya megmenekült.

— Itt van a leány — felelte az asszony. A kis kamrában alszik.

Sokáig tanakodtak, mit csináljanak, ha rátámadnak, zajt csap és a szomszédokat veri föl. Abban állapodtak meg, hogy **begyűjtanak a boglyakemenozésbe és megstítik.** Az asszony tüzet rakott.

Mindent hallott a szegény leány. Halálos félelmében nehogy zajt üssön, körül nézett. A kamrán olyan szűk kis nyílás volt csak, hogy csak úgy fért ki, hogy minden ruháját leveti. Ezt meg is tette és a nyíláson át nagy nehezen kijutott. A testéről a bőr is lejött. A kerítésen menekült az országútra csikorgó hidegben. Futott, amíg össze nem esett. A gondviselés a csendőr-őrzőjratot küldte arra. A csendőrök egyike a köpenybe takarta a szerencsétlen teremtést, akiről azt hitték, hogy örült. Nagysokára tért magához a leány és elmondta a szörnyű esetet és elvetette a házhoz a csendőröket.

— Mért ég a tűz a kemencében? — kérdezte a csendőr.

— Hájnalban kenyeret akarok sütni — felelte az asszony.

— Hát a kamrában ki van?

— Valami leány kért éjjeli szállást. Azt mondta, hogy az apját rablók támadták meg.

— Hívják ki a leányt.
Az asszony kinyitotta az ajtót. A leány nem volt ott.

— Ugy látszik megszökött a jó helyről — mondta — pedig szívesen adtunk szállást neki.

Erre belépett a másik csendőr a leánnyal. A rablógylkosok megadták magukat, bevallották tettüket. A két gyilkost és az asszonyt lánczra vertek. A szegény leányt a kiállott izgalma annyira megviselték, hogy halálán van.

Tisza Pista tervei.

Kedden délelőtt ülést tart a képviselőház, amelyen a szerdai ülés napirendjét alapítják meg. Tisza Pistának az a terve, hogy a házzsabályrevíziót keresztülhajtja minden áron. A szabadelvűpárt bizonyos mértékig hajlandó támogatni a tervet, de amint Tisza a durva, alkotmánytípró erőszakkal lép föl, nem követik.

— Végre kell hajtani a házzsabályrevíziót. Most vagy soha — mondják a Tiszagárdisták.

Kedden este egyébként értekezlet tart a szabadelvűpárt. Tisza különben előterjesztést tett terveiről a királynak is, aki gróf Szapáry Gyula volt miniszterelnök véleményét is kikérte, aki azonban rendkívül tartózkodóan nyilatkozott, ami kinos feltűnést keltett.

Küzdés a végletekig.

Szederkényi Nándor elnöklelte alatt ülést tartott a függetlenségi párt küzdő csoportja. Kimondta a harcot a végletekig.

Pályanyertes vigjáték.

Az akadémiai Vigyázó-féle alapítvány 1200 koronás pályadíját a „Hadik útja” cz. színdarab nyerte el. A vigjátékra tűzött díjra abszolút becsü művet nem találtak, de a díjat kiadják a viszonylag legjobbnak.

Az ujmódi keresztes-lovagok.

Oszkár svéd király bécsi időzése alkalmából csak úgy hullott jobbra-balra a kis kereszt meg a nagy kereszt. A magyar nemzet „házi bánatának”, Tisza Pista grófnak a nyakába is akasztottak egy keresztet, Szent Olaf-rend ennek a neve.

Pitreich lovagot meg a delegációban kifejtett vitézkedéséért a legsárgafeketébb renddel, a Lipót-rend nagykeresztjével boldogította a legfelsőbb kegy... Hogy Szent Olaf szállitana akárhová ezeket az ujmódi keresztes lovagokat.

Váltóhamisító oláh esperes.

Brassóból táviratozzák, hogy ott nagy feltűnést keltett Dán Gyula oláh esperesnek a letartóztatása. Zahot Samu csendőr parancsnok az utcán tartóztatta le Dán esperest, a ki az Albinához több hamis báltát adott be. 1899-ben egy 8000 koronás váltót hozott forgalomba, de ezenkívül egész sereg hamis váltóval károsította meg a pénzüntézeteket. Azonkívül Ujsink és Todoricza községektől mintegy 6000 koronát esalt ki templomépítésre.

Színház.

Blaha Lujza utolsó vendéjátéka.

A Gyimesi Vadvirágot vették elő harmadik Blaha Lujza vendéjátékai sorában. Jó is volt az a gondolat, meg nem is. A darab maga bizony egy-két pompásan előkészített és csattanósan beállított számú jeleneten kívül nem sok értékeset tartalmaz. Különösen a dialogjaiban van sok fogyatkozás. Ugy mint ebben a darabban kifinomodott észjárású városi nép beszél, nem pedig egyszerű sorban élő paraszti emberek.

De másrészt megfelelt a czélnak azért, mert alkalmat adott a nagyasszonynak minden szerete treméltósága, minden bája kifejtésére. Láttuk — ügyesen, vidáman forgolódni — mint jókedvű fiatal menyecskét az ő pajzán mosolyával, az ő utánozhatatlan kedves zsörtölődésével, amivel életet lehel a holt szerepbe; láttuk aztan beborulni ezt a jó kedvet, mikor a szerepe szerint busulnia kellett, aztán szenvedni, megtörni a nehéz gyanu

sulya alatt oly természetességgel, az átérzés oly őszinte hangján, hogy szem nem maradt szárazon.

Ugy tud játszani a szivekkel, mint senki más. A közönség vele örül, vele szomorkodik; fölvidul, ha mosolyog, elkomorodik, mikor busul.

Aztán a nótái. Szép méla magyar nóták lelket kapnak az ő ajkán, mikor meg a pattogósa jön, édes mosolygással, hunczut kacintással úgy tudja kisérni, hogy a közönség nem tud betelni véle. Százszor is megismételgetné, ha lehetne. Bizony fáj a szívünk, hogy bucsuzóban van a mi nagy művésznőnk. Nagy ürt fog maga után hagyni, nem tudja azt többé betölteni senki. A bucsuloadást óriási közönség nézte végig s tüntetett melegen Blaha Lujza mellett. Egy szép koszorúval is kifejezte halálját, szeretetét. Debreczen város színei voltak a szalagjain, azé a városé, mely minden magyar város közt leginkább érzi magáénak a nagy asszonyt.

Elsőnek ölelte keblére ez a város a kezdő Kölesi Lujzát s most a legfőbbban búcsúzik a pótolhatatlan nagy magyar színésznőtől, Blaha Lujzától.

(—5—C.)

Tóth József ur saját termelésű

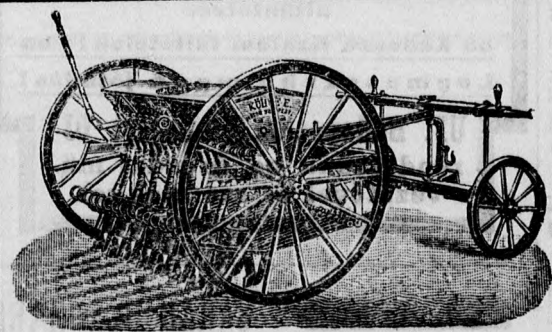
diószegi borainak

kimérése

Öhm Emil

„Szőlőfürdő” vendéglőjében

Debreczen, Hunyadi-u. 1. szám.

Kühne E.

hazánk legrégebb gazdasági gépgyárában
Mosonban.

Legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű acél-ekék, egy és kétvasu ekék**, különféle szerkezetben, **hengerek, szántóföld és rétboronák** dus választékban.

Hirneves tolókeres rendszerű

„MOSONI DRILL” sorvetőgépek.

Mindennemű **oséplőgépek**, kézi és jargányhajtásra. **Gabona-tisztító és szelelőrosták, konkoly-választók, szecs kavágó, répavágó és darálógépek** kitűnő szerkezetben és különféle nagyságban. **Morzsolók** kézi és erőműhajtásra.

Hollingsworth lógereblyék.

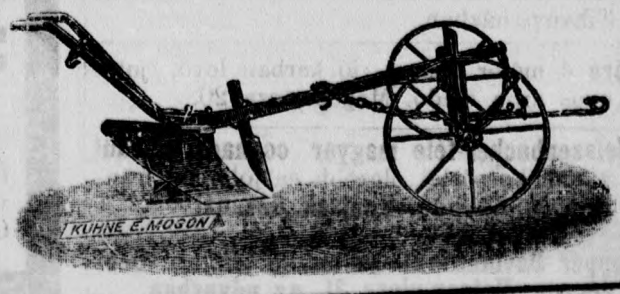
Amerikai ló- és kézi-kapák.

Francia ekék és kapáló-gépek szőlőmiveléshez.

Bizományi raktár:

Korondi Sándor urnál

Debreczen, Piacz-utca 28.

Új üzlet!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben

PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt
(a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek **tulnyomó része magyar gyártmány** és bizton állithatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel **a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja náunk mint bárhol másutt.**

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó izlését kiösmerni és így módunkban lesz a legmesszebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK ÉS GERŐ **czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, DEBRECZEN, Piacz-
utca 22. sz. (a kistemplommal szemben.)**

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A nagyérdemű közönséghez! — A nagytőzsde udvarban balra Stein Adolf raktár helyiségében mindennemű bazár cikket és kék zománcdedényeket minden elfogadható árban kiárúsítanak, valamint egy teljes üzleti felszerelés, naponta d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-től 5 óráig. Csak rövid ideig tart már.

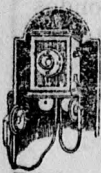
Törlesztési kölcsönök 3 $\frac{1}{2}$, 4, 4 $\frac{1}{2}$, 5 és 6 százalékos kamattal melletti földbirtokra, bérházakra gyorsan kieszközöl a 26 pénzügyintézettel összeköttetésben levő Bankiroda, Debreczen, Csapó-u. 12.

Jó ruha varrónő házhoz vagy itthonra ajánkozik olcsón. Czim a kiadóba.

Phonograf (beszélő gép) hengerek 1 frttól kezdve, czimbalom sodrott hurok 8 krajczárért kapkátók SCHMIDT S. zongora és hangszer raktárban.

Portálos bolthelyiség kiadó Piacz-utca 81. Ertekezhetni Arany-János-utca 36.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Bőszörményben: Bernáth Miklós gyógyszer-tárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Telefon 168.

Szakértő munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag PÖLDVARI L. debreczeni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házi csengők és telefonok jókarban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Jó karban levő, kitűnő hangú Schunda féle czimbalom jutányos áron eladó József kir. herceg-utca 21. szám.

Karlsbádi edények של פסח legolcsóbban kaphatók Debreczen, Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi házban.

Göré 4 méter hosszú, jó karban levő, jutányos áron eladó. Magos-utca 20.

Weissenbacher-féle magyar cognac egyedül valódi borpárlat olcsóbb és jobb a francziánál. Kapható Kontsek Gézánál.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása: Debreczen, Hatvan-utca 31. az udvarban.

Drezdai Motorgyár R.-T.

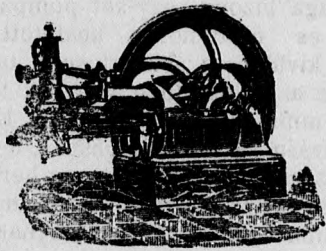
(ezelőtt Hille) főtelepe és műhelye:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 41.
(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekélyesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzínmotorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.

Leggyorsabb készítés!
64 kitüntetés!

Legolcsóbb áron!
8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favigáshoz, vizemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kitüntetve.**

oo Kedvező fizetési feltételek! oo
Legmesszebb menő jótállás!

UJ! Budapesti főműhelyt UJ!
rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Kohn Lajos szobafestő

aki a Thieszen czégnél évekig — az utolsó években mint munkavezető — volt alkalmazásban; ajánlja magát mint

festő, mázoló és tapetázó.

Lakása:

Miklós-utca 37. sz.

Bánfy Dezső zászlót bontott

s a melyik tavaszi szél ezt lengeti, az hozzá ar arcokra a csunya szeplőt, melyet és más bőrcsunyaságot biztosan csakis a KUN-féle ártalmatlan szepítőszerke Matild-arczenőcs, crém, szappan stb. szednek le, kérek egy próbát, ha nem használ, a szer árát minden csűrés csavarás nélkül visszaadja, a czim: **KUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmétique „Matilde“ magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest.) — Budapest **Töröknél.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszer-tárában.

Beküldött!

Nem mindenütt kapni egy tucat jó likört és a hol épp kapható, ott is rendszeresen nagyon drága. Mostanában pedig, a miről nem tud minden olvasó vagy háziasszony, mindenki maga a leggyorsabb módon a legfinomabb asztali likörök u. m. Chatreusé-t, Benedictine-t, Curaçao-t stb., készíthet a legjobb és legolcsóbb módon és pedig oly minőségben, mely a legfinomabb liköröktől semmiben sem különbözik. Ezt előírják Schrader Gyula-féle likörtitkosékkal, melyeket a cég Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgartban, mintegy 90 különféle változatosságban készít. Minden egyes töltés, melynek ára a kívánt likör neve szerint 80 fill., 1 kor. 20 fill., elegendő 2 $\frac{1}{2}$ liter likör előállítására. Kérjen az alul megnevezett cégtől prospektust ingyen és bérmentesen. Ausztria-Magyarország főraktára: Maager W. Wien, III/3. am Heumarkt 8.

SARAH BERNHARDT asszonyság Párisból

1903. évi berlini vendégszereplése után, amennyiben üzletemben személyesen nagyobb bevásárlásokat tett, — a következő levelet intézte hozzám:

Leichner ur! Szerencsésnek érzem magam Önnek csodálatraméltó gyártmányaiért (admirables produits) köszönetemet kifejezhetni.

Sohasem fogok más gyártmányokat használni és Párisból fogom Önhöz megrendeléseimet eljuttatni.

Ezer szíves üdvözléssel! (milles compliments très aimables)

SARAH BERNHARDT.

Ezen fényes elismerés nagy diadalát képezi a **Leichner-féle** rizspornak és arczfestéknek. Különösen ajánlom:

Leichner-féle fettpudert,
Leichner-féle Hermelinpudert, Leichner-féle Aspasia pudert.

Mindennapi használatra is kitűnő arczpuder kapható. A puder nem ismerhető fel az arczon, sőt az arcz azon érdekes szépséget nyeri, mely az egész világot bámulatra ragadja. — Mindenütt kapható, de csak zárt dobozokban. Csak így kell kérni: **Leichner.**

Leichner L. a királyi színházak szállítója, **Berlin, Schützenstr. 31.**